

Силабус
освітнього компонента «Практикум із виразного читання»

Назва освітнього компонента	Практикум із виразного читання
Інформація про освітній компонент	Галузь знань 01 Освіта/ Педагогіка Спеціальності 012 Дошкільна освіта, 013 Початкова освіта Ступінь передвищої освіти - фаховий молодший бакалавр, молодший спеціаліст Вибірковий Рік підготовки третій – п'ятий Залік
Тривалість курсу	60 годин (2 кредити) один семестр (2 год. на тиждень)
Цілі та Очікувані результати навчання	Мета викладання освітнього компонента: ознайомити здобувачів передвищої освіти з майстерністю мовлення, виразного читання тексту із дотриманням норм сучасної української літературної мови, досконалого володіння мовними засобами та відтворення експресивно-емоційного змісту художніх текстів, навичок виразного читання різножанрових творів. Майстерне читання кращих зразків художньої літератури є ефективним засобом впливу на гармонійний розвиток не тільки професійної, а й особистої сфери, сприяє розвитку ініціативності, творчості. Опосередковано сприйняття літературного тексту включає в себе життєвий, читацький, естетичний та емоційний досвід, тому здобувачі передвищої освіти мають прискіпливо вивчати проблеми сприймання художніх текстів реципієнтами, а задля цього вони повинні отримати уявлення про структурний підхід у питаннях послідовності опрацювання тексту та взаємозв'язок сприйняття й аналізу художнього твору. Основні завдання вивчення освітнього компонента. Основними завданнями є: - вироблення у здобувачів освіти навичок виразного читання творів різних жанрів із дотриманням норм сучасної української літературної мови, - оволодіння технікою читання, що сприятиме вмінню точно і виразно висловлювати думку. - вивчення засобів логіко-емоційної виразності читання в їх органічному зв'язку і вміння ними користуватися; - вивчення класифікації і принципів застосування позамовних засобів виразності в процесі читання та мовлення; - уміння підготувати твір для читання та аналізу його зі школярами, вихованцями; - виявлення особливостей читання і переповідання творів різних жанрів, а також загальних вимог до цього процесу;

- розвиток художніх смаків, почуттів та уяви.

Очікувані результати:

Вивчення курсу спрямоване на формування таких *компетентностей*:

1. Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі в галузі філології та педагогіки у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної та психолого-педагогічних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов, здатність нести відповідальність за результати своєї діяльності та контролювати інших осіб у певних ситуаціях **(ІК)**;
2. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні **(ЗК)**;
3. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя **(ЗК)**;
4. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями **(ЗК)**;
5. Уміння бути критичним і самокритичним **(ЗК)**;
6. Здатність розвивати когнітивні, психомоторні, поведінкові механізми – пам'ять, увагу, критичне ставлення, почуття відповідальності та ін. **(ЗК)**;
7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу **(ЗК)**;
8. Здатність кваліфіковано застосовувати сучасні принципи, підходи, прийоми і засоби формування комунікативної компетентності дітей у закладах дошкільної освіти та учнів закладів початкової освіти **(ФК)**;
9. Здатність до перенесення сучасних наукових досягнень у дошкільні та загальноосвітні навчальні заклади, обміну досвідом професійної діяльності та критичного аналізу власних педагогічних напрацювань **(ФК)**;
10. Здатність до реалізації виховної функції під час навчання **(ФК)**;
11. Здатність вільно спілкуватися з професійних питань державною мовою усно і письмово, використовувати її для організації ефективної комунікації та навчання **(ФК)**.

Вивчення курсу спрямоване на досягнення таких *програмових результатів навчання*:

1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною мовою усно й письмово, використовувати її для організації ефективної міжкультурної комунікації (ПРН);

	2. Оволодіти у вільній формі теорією та практикою виразного читання (ПРН); 3. Знати норми літературної мови та вміти застосовувати їх в практичній діяльності (ПРН); 4. Володіти технікою мовлення, керувати диханням і голосом (ПРН); 5. Знати принципи, технології і прийоми створення усних письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною мовою (ПРН); 6. Використовувати українську мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя (ПРН); 7. Здійснювати літературознавчий і виконавський аналіз текстів різних стилів і жанрів (ПНР).
Зміст	Змістовий модуль 1. Техніка мовлення та засоби логіко-емоційної виразності читання Тема 1. Мистецтво виразного читання та його значення у вивченні літератури. Тема 2. Теоретичні засади культури мовлення та виразного читання. Виразність як ознака культури мовлення. Техніка мовлення. Тема 3. Засоби логіко-емоційної виразності читання. Позамовні (рухові) засоби виразності. Тема 4. Мовленнєвий етикет. Змістовий модуль 2. Особливості читання творів різних жанрів Тема 4. Виразне читання прозових творів. Тема 5. Особливості читання лірики: ритм, ритміка, музичність. Тема 6. Виразне читання драматичних творів. Робота над п'єсою. Тема 7. Виразне читання байки, гуморески і творів усної народної творчості. Тема 8. Інсценування творів.
Форма підсумкового контролю	Залік
Відомості про викладача (викладачів)	Перепелкіна Тетяна Василівна, викладач вищої категорії, викладач-методист
Інформація для підтримання зв'язку з викладачем	tetanaperepelkina@gmail.com

Попередня підготовка	Повна загальна середня освіта. Курс тісно пов'язаний з іншими освітніми компонентами, що викладаються: «Українська література», «Дитяча література», «Зарубіжна література», «Українська мова».
Методи навчання	Словесні: розповідь, пояснення, лекція, бесіда, навчальна дискусія, робота з книгою. Наочні: спостереження, ілюстрування, відеометоди. Практичні: вправи різних типів Методи формування творчої діяльності. Репродуктивні: метод творчого читання, гра-драматизація Проблемно-пошукові: проблемне викладання, самостійна робота, розв'язання проблемних завдань, аргументування рішень, взаємоопитування. Методи стимулювання та мотивації навчання: дискусії (пізнавальні, навчальні), імітаційні вправи, рольове та ігрове моделювання.
Методи контролю та оцінювання	Під час вивчення освітнього компонента «Практикум із виразного читання» для оцінювання рівня знань застосовується поточний, проміжний і підсумковий контроль знань. <i>Поточний контроль</i> • оцінювання знань під час практичних занять; • оцінювання рефератів; • оцінювання виконання домашніх завдань. <i>Проміжний контроль</i> • проведення підсумкових контрольних робіт за окремими темами; • індивідуальні співбесіди за результатами вивчення кожного розділу. <i>Підсумковий контроль</i> • у процесі заліку. Оцінювання знань здобувачів освіти передбачено п'ятибальною шкалою.
Критерії оцінювання здобутих компетентностей здобувачів освіти	При проведенні підсумкового контролю у формі диференційованого заліку підсумкова оцінка з освітнього компонента виставляється за результатами поточного контролю та співбесіди. <i>Оцінка „5”</i> ставиться під час індивідуальної бесіди викладача зі здобувачем освіти, який виконав вимоги навчальної програми, повністю засвоїв навчальний матеріал, має навички оперування поняттєво-категоріальним апаратом освітнього компонента, вміє застосовувати теоретичні знання під час аналізу проблем на практиці та обґрунтовувати власну думку щодо їх розв'язання. За умови постійного відвідування здобувачем освіти лекцій, його активної участі на практичних заняттях, виявлення ним високого рівня навчальних досягнень студент може отримати залік без додаткової співбесіди. <i>Оцінка „4”</i> ставиться здобувачу освіти, рівень знань якого відповідає вищезазначеним положенням, але він допускає незначні помилки. <i>Оцінка „3”</i> ставиться у випадках, коли здобувач освіти має лише базові знання, у нього немає особистого погляду щодо вивченого матеріалу. <i>Оцінка „2”</i> ставиться у випадках, коли здобувач освіти засвоїв матеріал не в повному обсязі або не засвоїв зовсім, припускається принципових помилок у відповідях на запитання викладача.

Навчальні матеріали	Розробки лекцій, практичних занять; словники; підручник; методичні посібники; практикум.
Основна література	1. Калашников В. П. Виразне читання: [Навч. посібн. для студентів вищих навчальних закладів] / В. П. Калашников, Т. С. Пінчук; М-во освіти і науки України, Луганський нац. пед. ун-т ім. Т. Шевченка. Київ: Шлях, 2005. 168 с. 2. Клімова К. Я. Основи культури і техніки мовлення: навчальний посібн. для студ. вищих навч. закладів. Київ: Ліра, 2007. 240 с. 3. Коваль Г.П., Захарчук З.О. Виразне читання в структурі уроку: навчальний посібник для студентів педінститутів, гуманітарних університетів, педагогічних коледжів спеціальності «Педагогіка і методика початкового навчання». Тернопіль: Астон, 2015. 174 с. 4. Олійник Г. А. Виразне читання. Основи теорії: посібник для вчителів. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2011. 224 с. 5. Степанова О.І. Культура мовлення та виразне читання: навчально-методичний посібник. Рівне, 2016. 162 с. 6. Усатенко Л. Виразне читання. URL: http://www.studfiles.ru/preview/1623469/
Технічне й програмне забезпечення	Виконання програми навчальної дисципліни забезпечується матеріально-технічним оснащенням аудиторій, доступом до інформаційних Інтернет-ресурсів.
Політика дисципліни	Академічна доброчесність передбачає сумлінне і вчасне виконання обов'язків здобувача освіти, зокрема відвідування аудиторних занять, дотримання графіків і дедлайнів навчального плану та програми, толерантне й шанобливе ставлення до всіх учасників освітнього процесу. Проявами порушення морально-етичних принципів поведінки учасників освітнього процесу є списування, у тому числі через посередництво мобільного Інтернету, використання у власній праці чужих матеріалів без посилань, представлення як своїх здобутків матеріалів, узятих з Інтернету. Відпрацювання пропущених із поважної причини занять здійснюється студентом або самотійно, або в ході індивідуальних занять згідно з графіком консультацій викладача, або дистанційно. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається з дозволу деканату.